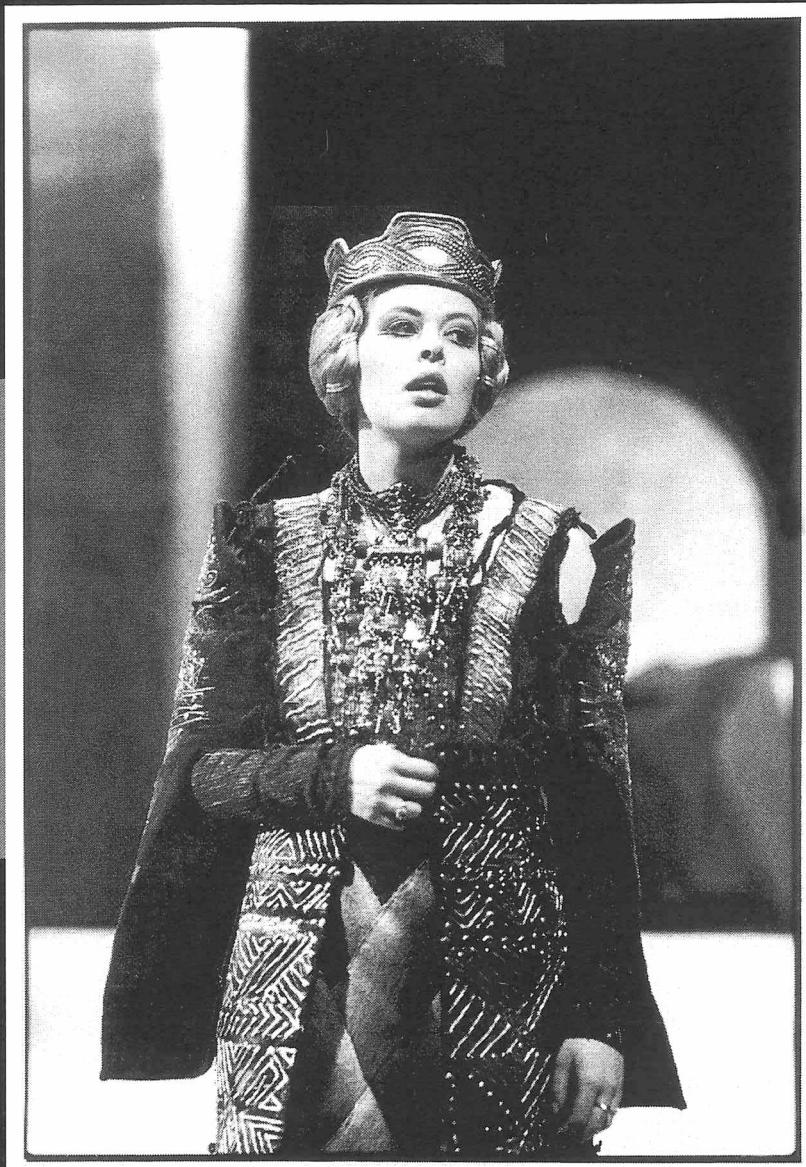

u spomen
u

Ena Begović (1960 - 2000)

Teuta - D. Demetar, *Teuta*, HNK Zagreb, 1991.

Antonija Bogner Šaban

Stvaralački eros

Ona ima sve gracije zagrebačke žene i ona je tako glumica, kao druge što su žene. Umjetnost, prava umjetnost nije inteligencija, već instinkt, nagon, kojega može kultura čak pokvariti. Ona nije samo lijepa. Ona zna biti lijepa. Ona je lijepa kao umjetnina, kao kip kao živa slika. Ona je poput onih lomnih i dragocjenih predmeta kojima je kao kristalu, smaragdu i rubinu njihova sjena sjajnija od tamnih svjetlosti, ona je kao rijetko ono cvijeće kinesko i perzijsko što i našim klimama može životariti tek pod umjetnom toplinom staklenog krova. Ona je instinkt, dijete, nativka. Ona je pojavom umjetnina i zato ima fizionomiju lutaka, lice kao Velazquezove infantice, andeli i sva ona bića što ne znaju za mrak i za зло, jer su vječno djetinji, blaženi sunčani dan, sijuci oko sebe sjajnu toplinu kao Mozartova glazba i slika Botticellijeva, sipajući naokolo ljepotu kao purpurna odijela što bojadišu sve naokolo svojim crvenim refleksom. Ona je lijepa, a ljepota je dar, genij žene, zanoseći kao ideal, kao poezija.¹ Tako Matoš oduševljeno i odano o svojoj Šra-mici, ljubimici i nepomućenoj glumačkoj veličini njegova vremena, a kada Ena Begović, gracilna i šarmantno prodorna, sigurno kreće između Marije Ružićke-Strozzi, Hermine Šumovske i Božene Miletić u odori s razmeda dvaju stoljeća, ozivljavajući lik Ljerke Šram u povjesnoj kronici Čede Price Ostavka, 29. siječnja 1986., uključuje se u blistav niz prvakinja hrvatskoga kazališta koje su, u različitim naraštajima, složenim i nezaobilaznim glumačkim ostvarenjima osigurale njegovu tradiciju, trajanje i budućnost.

Već prvim nastupom u Hrvatskome narodnom kazalištu, u dramskoj metafori o nemogućnosti uspostavljanja komunikacije, *Aiaxaia*, 30. listopada 1983., ističe svoju glumačku ekspresivnost i interpretacijsku prepoznatljivost. Zatvorena u ronilačko odijelo kao semiotički znak oniričkog Ivšiceva i Habunekova traganja za značenjem riječi i smisla života, kada neočekivano i naglo strgne kacigu s glave, te se rasipa njezina bujna plava, dugačka kosa, uokvirujući i sljubljujući se sa skladnim oblicjem tijela u pripojenom kostimu, njezina pojavnost i sugestivnost izgovorenih riječi zacrtavaju temeljne odlike njezine glumstvenosti, osnažene energijom svojstvenom njezinu mediteranskom podrijetlu. Rođenjem Spiličanka (8. srpnja 1960.), mladošću iz Trpnja i Dubrovnika, ona je

stvaralačkim erosom, zahvaljujući iskustvu i dominantnoj osvjeđenosti Neve Rošić, kao diplomantica Akademije dramske umjetnosti počela otkrivati svijet klasičnoga, tumačeći Shakespeareovu Juliju, a zatim joj slijedi Euripidova Klitemnestra i njegove *Bahke*. Likovi čvorišnog dramskog i etičkog značenja, vremenskog ugiba i neuimitnog završetka postaju središtem repertoara Ene Begović. Namijenjena joj je Desdemona u *Othelli*, a tumaći i Sofoklovu Antigonu. Izravna povjesna nasljednica Božene Kraljeve, neopterećena prošlim, oblikujući Desdemonu, odbacuje emocionalnu otvorenost u dokazivanju svoje vjernosti. Sklonija je, a u skladu redateljske zamisli Mladena Škiljana, tajnovitosti i nepridavanju važnosti nametnutoj kleveti kao i spoznaji o vrijednosti vlastite ličnosti, pa je i finalna scena uprizorenja realizirana kao fizički i psihički odvojen i neovisan samrtni hropac Jaga i umiranje poražene, ali samosvjesne Desdemone.

Lik Antigone izgrađuje na antitezama: osjećajnost i čvrstina, odlučnost i ranjivost, eruptivnost i hladnoća, obiteljska čast i pojedinčovo pravo. U postavi Ivice Kunčevića, Sofoklova *Antigona*, 18. svibnja 1985., slikom je totalizma vlasti, predočenog nazočnošću, koji svojim stalnim, ritmiziranim gibanjem, obuhvaćajući sve društvene slojeve i dobne skupine, od staraca i mladića i djevojaka, ushitima poput Erosova plesa, satire osobnost i izdvojenost pojedinca iz bezimene mase. Antigonin odlazak u Had, kada se konture modernizirane grčke haljine stupaju s bliještim izvorom svjetla, jedno je od scensko-alegorijskih, ujedno i glumački nezaboravnih vrhunaca Ene Begović, koja se dostojanstvenog koraka penje uz strminu svoga vječnog puta, pobjednica kao Antigona, ali i kao glumica, dominirajući u toj ansambl-predstavi zahvaljujući i opet svojim, začudno različitim stvaralačkim domašnjima.

Sredinom osamdesetih u ključnoj, a karakterističnoj predstavi za program njezina matičnog kazalista, *Majstor i Margarita*, ona je Bulgakovljeva Margarita. U dramatizaciji romana napisanog pod motom *Najstrašniji gnjev, gnjev je od nemoci*, u režiji Horea Popescua, 9. veljače 1985., njezina Margarita raspeta između etičkog, zapravo faustovskog kompleksa i očite posljedičnosti ironizirane, ali svemoćne ideologije, umjetnički je i ljudski izdvojena pozitivna konstanta predstave, koja se fatalistički uporno opire Volandu i različitim pojavnostima Crnog Mačka, uzalud pokušavajući odgoditi svoju unaprijed odredenu sudbinu u odnosu na Mefistofoleusa-Majstora.

¹Antun Gustav Matoš: Zagrebačka kronika. U: *Sabrana djela Theatralia - O glazbi*. Uredili: Nikola Batušić i Lovro Županović. Sv. X. Str. 214-215. Zagreb, 1973.

Ona je tek prividno zlobna i zločudna Abigail Williams u *Vješticama iz Salema*, negdašnjoj predstavi Zagrebačkoga dramskog kazališta iz doba situiranja američke dramaturgije i Arthura Millera, a sada u režiji Petra Šarčevića, u poznatom, znatiželjno ponovno podjednako propituje korijene ambivalentnosti moralnih proklamacija i konkretnih reakcija. Njezina Zinaida Afanasjevna u drami Dostojevskog *Ujakov san* filozofski je i tragična junakinja, cinično je destruktivna Meza u Marinkovićevoj *Zajedničkoj kupki*, a u *Seviljskom zavodniku* Tirsa de Moline u raskošnom baroknom scenskom

zina Imogene raslojava se u nekoliko interpretativnih razina kako bi uspostavila odgovarajući psihološki odnos s ostalim dramskim partnerima, a da pritom ne narušava osnovnu ideju i poetiku djela, kao što slijedi i nastojanja redatelja Joška Juvančića, o žudnji za svevre-menskom srećom.

Vezana za Hrvatsko narodno kazalište kao njegova repertoarna glumica, Ena Begović ubrzo i nepomučeno postaje dramska prvakinja i heroina pronoseći taj, u suvremenosti nepravedno podcijenjeni i kulturno devaluirani naslov, s odgovornošću i srčanošću, oprav-

Ena Begović i Neva Rošić - F. M. Dostojevski, *Ujakov san*, HNK Zagreb, 1987.

izazu, njezina Aminta određena raznovrsnošću reakcija, dopunjениh koreografiranim baletnim pokretom, iznalazi u bujnosti sadržaja i njegovoј vizualizaciju, onu sintezu, dostupnu samo polivalentnoj glumačkoj kreativnosti. U Shakespeareovoj komediji *Cymbelin*, u kojoj se isprepleću mitski, romantički i vilinski elemen-ti, bajkovit sadržaj teče u više istodobnih smjerova, nje-

davajući ga svojim umjetničkim postignućima. Profesionalni izbor zaposlenja, ali i godine kada postaje članicom središnjega nacionalnog kazališta, omogućavaju joj da iz sezone u sezonu ozivljava poetički ključne likove, ali isto tako da u zajedništvu s kolegama različitih naraštaja i pogleda na struku - Pero Kvrgić, Tonko Lonza, Zlatko Crnković, Vanja Drach,

Ivka Dabetić, Špiro Guberina, Neva Rošić, Dragan Milivojević, Mustafa Nadarević, Kruno Valentić, Božidar Orešković, Zvonimir Zoričić, Kruno Šarić, Žarko Potočnjak, Katija Zubčić, Dragan Despot, Vanja Matujec, Alma Prica i brojni drugi - crpi, prihvata, derivira i otkriva osobne poglede na stil glume i scenski doživljaj pri realizaciji lika.

Duh umjetničkog prožimanja ali i traženja osobitosti vlastite glumstvenosti, upotpunjava gostovanjima u predstavama Glumačke družine Histrion, kao Marija, alias Vidrićeva Sali u *Ponočnoj igri* Dubravka Jelačića Bužimskog, kao Julka u Senker - Mujičić - Škrabeovoj *Histo(e)rijadi*, kultna je Nera u Zagorkinoj *Gričkoj vještici* na pitoreskoj Opatovini nastavljući dugogodišnju suradnju sa Zlatkom Vitezom, a zatim je i Sofija u neprijepornoj Kukuljevićevoj drami *Juran i Sofija*, 1989.

Ona nije festivalska glumica, premda ponekad tradicionalno prizorište, grčke i shakespeareovske junakinje zamjenjuje autentičnošću pozornica Dubrovačkog ljetnog festivala, kao renesansno-realistična Grube u Držicevu *Skupu*, a na Splitskom ljetu je Medeja, ali u Müllerovoju poetološkoj viziji Euripidova izvornika.

Istinski zainteresirana za glumačko preispitivanje ženskih sudsudina iz različitih dramskih razdoblja, ona se sve očitije usredotočuje na produbljavanje i nijansiranje smisla riječi u kojima traži njihovo dubinsko suzvuče. U takvom ozračju umjetničkoga sazrijevanja oblikuje Strindbergovu Juliju, ali i Ibsenovu Heddu Gabler, 1996. Na pozornici reducirane likovnosti, ona postupno oživljava psihološko tankočutan lik Strindbergove Julije, u režiji Tomislava Durbešića, 14. siječnja 1990., ispunjavajući ga minucioznim preljevima, sve do blistavog finala, kada od neizvljene plemkinje prerasta u raspaljenu strastvenu ženu, a zatim rezignirana, prividno fizički mirna, ukrućenih pokreta, gleda na svijet oko sebe i emocionalnu prazninu u sebi.

U samo nekoliko godina Ena Begović je u svojoj umjetničkoj i glumačkoj putanji prošla od početka dramskog stvaralaštva do suvremenosti, od grčke tragedije, renesansnog kompleksa do ibsenovsko-strindbergovske dramaturgije, dok joj se u nacionalnom spisateljskom okruženju ostvarila rijetka prilika da na pragu životne i stvaralačke zrelosti oživi najznačajnije likove iz Krležina dramskog opusa. Na taj način ona neposredno pridonosi već postojećem kontinuitetu u izvedbenom i estetskom razvijanju ove problematike, kao partnerica nekim od krležijanskih velikana - Vanja Drach - nastavljujući udjel Vike Podgorske, Bele Krleže,

Tita Strozija, Mire Župan, Tonka Lonze, Neve Rošić - kao i onih koji u zagrebačkome Hrvatskom narodnom kazalištu tek kroće ovim izazovnim književnim prostorijama - Branka Cvitković, Alma Prica, Rene Medvešek. Započevši svoje tumačenje Krležina svijeta u filmu Antuna Vrdoljaka *Glembajevi*, 1987., nedvojbeno je potvrdila svoj zavidan glumački raspon, donijevši barunicu Castelli kao snažnu i agresivnu osobu, nepokolebljivu u nastojanju da se održi u sredini koja joj pruža materijalnu i društvenu sigurnost. Pa i onda kada je mjesto radnje filma smješteno u prostorno približnu repliku u kakvoj se višenaraštajno nakupljuje glembajevske moralne devijacije i materijalna korumpiranost, Ena Begović zrači unutarnjom ljepotom duha, svojim doživljajnim svijetom, a da pri tom ne umanjuje i ne potire odlike lika koji tumači. U tom razmjeru nedodirljive vlastitosti i one dramske dinamike od koje je književno i estetički sazdan povjereni joj lik, skupljala se i domišljeno ocrtavala njezina stvaralačka individualnost. Bez površnosti i nametljivosti ona je, najčešće, uspijevala spontano sljubiti literarnu i scensko-izvedbenu dimenziju lika, oplemenjujući ga svojstvima svoje glumstvenosti.

Ne zaustavljajući se na jedanput postignutom, barunici Castelli vraća se u predstavi *Gospoda Glembajevi*, 9. ožujka 1994., u postavi Georgija Para. Svoju barunicu zasniva na jednom *dotad nevidenom detalju*, uočava Dalibor Foretić, na rafiniranom rasipanju koketnih, zavodničkih osmijeha oko sebe dok govorí o mrtvoj ženi, jasno ostvarivši dihotomiju toga lika, koju je uspješno izbordižala do kraja.² Zaranja i u svijet Laure Lenbach, u svijet onovrsnog ženstva kakvog u glembajevskom ciklusu Boris Senker pripisuje likovima Barunice Castelli, Lauri i Klari u *Ledi*. Lik Laure u drami *U agoniji*, 29. listopada 1998., Ena Begović oblikuje kao hirovitu pomalo karikaturalnu osobu, poglavito u monologu o holandskom kvartetu, kada Laura hladnom odbojnošću i podsmjehom iskazuje prije svoju zgađenost nad Križovcem i Lenbachom, nego svoju statusnu i emocionalnu povrijedenost. Njezina Laura preživjela je fizionomija iz derutnog i scenskim rekvizitima označenog salona, koja tek u dijalogu s Madeleinom Petrovnom, u srazu slično izgubljenih sudsudina, ali drugaćijih društvenih i vremenskih ishodišta, provrije

² Dalibor Foretić: *Rasap građanskog salona*. "Vjesnik", 11. ožujka 1994.

glumačkim i umjetničkim sokovima. Tumačeci Klaru u *Ledi*, 16. listopada 1998., stvara od tog lika više moralnu nego fizičku razbludnicu, koja se, narušavajući gradanske norme ponašanja, ne želi opterećivati njihovom vrednovateljskom dvostrukosću.

Gradeći svoju glumstvenost na kazališnim spoznajama vlastitoga vremena, ali i svoje osobnosti koja je izrasla i saživjela je s takvim umjetničkim okolišem, od *Gertrude* u *Hamletu*, 14. listopada 1994. stvara junakinju koja se odlučuje na novi brak iz praktičnih razloga, kako je poželjna i još mlađenачki naivna, smatra Ivica Buljan i nastavlja: *daleko od goropadnica kakvim se obično predstavlja danska kraljica.*³

Diječeći i sažimajući svoje opsežno i sve tankočutnije realizirano umjetničko iskustvo, ispreplićući ga s nastupima u radiodramskom programu i televiziji, te na filmu gdje i započinje kao glumica, konačno osvojivši i prvu nagradu na Danima hrvatskog filma u Zagrebu, ne zanemaruje svoju temeljnu stvaralačku vokaciju - kazalište. U svojevrsnoj montaži grčkih trageda, u *Trilogiji o Agamemnonu*, 31. siječnja 1995., u režiji Ivice Kunčevića, ona Klitemnestru temelji na Euripidovoj *Ifigeniji na Aulidi*, kao ucviljenu majku pravednicu, što balansira na rubu scenske patetike, da bi se u završnici uprizorenja, u Eshilovu *Agamemnonu*, rasprostirući se u širokom glumačkom luku, razvila u rezolutnu i zrelu ženu koja se beskompromisno suprotstavlja muškom svjetonazoru, častohlepju i zveketu oružja.⁴

Tražeći u različitim dramskim okolnostima bitak ženstva i ženske osjećajnosti na izvorima osobnih umjetničkih spoznaja, od Imogene u *Cymbelinu*, Isabelle u komediji *Mjera za mjeru* kao dijelu Shakespearejanskog kolaža *Dragulj u sablasnoj noći*, u zaključnici svoje karijere prihvaća Goneril u *Kralju Learu*, 23. siječnja 1998., smirena u pokretu i s osmijehom na licu pronalazeći argumente za istinsku ljubav i obiteljsku pripadnost ispod nakupina ogorčenosti i razočaranja.

Ako je Vlado Habunek prvi naslutio nadarenost Eni Begović, Georgij Paro u njihovim zajedničkim predstavama rastvarao raskoš njezine glumstvenosti, suradnja s Joškom Juvančićem, Ivicom Kunčevićem i Želimirom Mesarićem učvršćivala je osvjedočeno a i

režija Koste Spača također je usponski, ali i vrijednosno utjecala na njezinu kazališnu kretanje, započeta dramatizacijom proze *Roman o Londonu* i suptilnom Nadom, nastavljena u Demetrovoj Teuti i Kukuljevićevoj drami *Juran i Sofija*, sve do Brešanova poantiranja i travestiranja politike u *Potopljenim zvonima* i do lika Antice, koja neovisno o aktualnom trenutku zahtijeva poštovanje ženskog habitusa. Pomučenost i nepredvidivost ljudskih reakcija kao posljedica ratnih okolnosti na hrvatskom prostoru, izravno se uključuju u tematska polja dramskih likova i glumački repertoar Eni Begović. Tumači Petru udovu Andrić u dramatizaciji romana *Berenikina kosa*, u toj povjesnoj sagi o obiteljskim putovanjima kroz društvene i državne mijene, u kojima se gubi nacionalna pripadnost a preostaje tek mutno sjećanje na etička počela i prostorna ishodišta. Utjelovljuje i Anu Karenjinu, još jednu dramatiziranu junakinju iz prozaističkog opusa Nedjeljka Fabrija, koja više nema tragične atribute Tolstojeve junakinje, nego je duboko proživljena spisateljska vizija o uzaludnosti samoubojstva Vronskog, svjesnog da svojim srljanjem u minsko polje neće pridonijeti promjeni odnosa, povijesku i vjerom, razdvojenih naroda.

Otvorenost i nestandardnost žanra kao i sadržaja privlači je drame Lade Kaštelan *Giga i njezini*, zapravo tematskoj persištaži Begovićeva romana *Bez trećega*. Ona je Irina, da bi među ostalim ženskim likovima, umjesto Giginih sedam prosaca, ne više pod profesorskog nego i redateljskom i prijateljskom rukom Neve Rošić, ostvarila umjetničku mimijaturu koja zahtijeva iznimnu sposobnost usredotočenja na delikatno psihološko razlaganje unutarnjosti, zaljubljene ali i zavidne žene. U drami Pavla Pavličića *Olga i Lina*, nastaloj na temelju njegova eseja *Otvoreno pismo Olgi i Lini*, a u dosluhu s Kumčićevim romanom, svoj pristup Lini temelji na oscilantnosti raspoloženja prema Olgi - od svade do pomirbe - kako te dvije sestre u realnosti (Olgu tumači Mia Begović) ali i na pozornici Teatra &TD, razglabaju o osobnom određenju prema hrvatskom jezičnom identitetu. Koliko je finale uprizorenja karakteristično za Pavličića kao pisca, znalca iznenadnih i nepredviđenih romansijerskih obrata, toliko je karakterističan i za kazališni trenutak praizvedbe ovog djela 27. veljače 1996. Zaraćene suparnice svaka sa svoje strane uvlače ruke u rukave kaputa, koji od pukog scenskog rezvizita postaje vrstom metonomije, odnosno konkretno mjesto potrebno za njihovu ponovnu rodbinsku i privatnu povezanost, ali i društvenu podnošljivost.

³ Ivica Buljan: *Stvari sa Hamletom*. "Slobodna Dalmacija", 17. listopada 1994.

⁴ Hrvoje Ivanković: *Nerazmrivo klupko zločina*. "Slobodna Dalmacija", 3. veljače 1995.

Neposrednost književnog reagiranja na političke prilike devedesetih zrcali se i u jednočinku Nine Škrabe *Dvije sestre*, koja razmatra od antike poetološki i civilizacijski otvoreno pitanje o čuvanju tradicije obiteljskog ognjišta unatoč vlastitoj propasti. Poslije skladnog djetinjstva Ana (Ena Begović) i Marija (Mia Begović) nalaze se pred dilemom kako zadržati sestrinsku ljubav kada im obiteljske obveze nalažu poštovati odluke svojih supruga, od kojih je jedan oficir JNA i odlazi u Srbiju, a drugi je branitelj Hrvatske.

U drami *Top Girls* Caryl Churchill, u režiji Petra Seleme, 23. siječnja 1999., kao Marlene propituje položaj moderne žene koja zbog svoje snažne volje i sposobnosti mora uspijeti i može potisnuti u drugi plan klasnu i društvenu privilegiranost muškaraca. Pa i unatoč naglašenoj Marleninoj prodornosti i uvjerenosti u uspjeh, kao i njezinoj feminističkoj egocentričnosti, koja na svaki način nastoji dosegnuti unaprijed određen cilj, ovaj lik u tumačenju Ene Begović ne gubi svoju femininost, jer se ispod savršeno dotjerane vanjštine i sigurnosti nastupa, skriva

podsvjesan strah da će se upravo takvim izgledom i stajalištem opetovati, istina spolno drugaćiji sustav vrijednosti, ali koji u svom temelju ne donosi ženi toliko prizeljkivanu osobnu i profesionalnu slobodu.

Složenost žensko - muških odnosa rasvjetljava i kao Alexandre u Craytonovoj drami *Dvostruka pogreška*, 27. ožujka 1997., kada se u bravuroznim interpretacijskim obratima, od šapata do krika, od zamolbe do zahtjeva, vraća uvijek na početak jednog i jedinstvenog pitanja o održivosti i očuvanju vlastitog bitka, neovisno o vezanosti za njoj bliskog partnera, da bi je na kraju ipak svladala napuštenost i samoća.

Preispitivanje značenja vlastitog stvaralaštva kada je glumački u središtu uprizorenja, a ne tek pouzdan član brojnog ansambla, potaknuto i proisteklo iz njezina sudjelovanja u predstavama Teatra &TD, Kazališta Marina Držića i produkcijama Kazališta Thalia, Jakova Sedlara (Karol Wojtyla *Brat našeg Boga*) mijenja i njezin stvaralački odnos prema oblikovanju i realizaciji uloge. Usredotočenost na jednog ili na nekoliko partnera, započeta u radiodrami *Igra u dvoje*, adaptaciji teksta Tita Strozzija, 1990., pa sve do Marlene u *Top Girls* i Craytonove drame *Dvostruka pogreška*, također u režiji

Krunoslava - I. Gundulić, *Osman*, HNK Zagreb, 1992.

Petra Selema, 1997., pridonosi njezinom prerastanju u snažnu i sebesvojstvenu umjetničku individualnost.

Krećući se između upotpunjavanja i nadograđivanja vlastitih stvaralačkih potencijala, njezina posljednja uloga je Pelinka u Gundulićevoj *Dubravki*, 30. prosinca 1999. I kada se pojavi u svom raskošnom prikazu Gundulićevo baroknog spjeva kao pastoralna Pelinka, naviru brojne asocijacije i sjećanja na njezine scenski oživljene heroine, koje unatoč svim svojim različitim dramskim sudbinama, nastavljaju i dalje živjeti u svijesti gledatelja i povijesti kazališta, tražeći s punim pravom poštovanje za svoja postignuća i slobodu umjetničkog iskaza.

ENA BEGOVIĆ

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE, ZAGREB

- Xaia** - R. Ivšić: *Aiaxaia*
Red. V. Habunek 30. 10. 1983.
- Desdemona** - W. Shakespeare: *Othello*
Red. M. Škiljan 29. 09. 1984.
- Prodavačica** - Edmond Rostand: *Cyrano de Bergerac*
Red. I. Kunčević 1984.
- Margarita** - M. Bulgakov: *Majstor i Margarita*
Red. H. Popescu 09. 02. 1985.
- Antigona** - Sofoklo: *Antigona*
Red. I. Kunčević 18. 05. 1985.
- Ljerka Šram** - Č. Prica: *Ostavka*
Red. G. Paro 29. 01. 1986.
- Abigail Williams** - A. Miller: *Vještice iz Salema*
Red. P. Šarčević 01. 10. 1986.
- Imogene** - W. Shakespeare: *Cymbeline*
Red. J. Juvančić 23. 12. 1986.
- Aminta** - T. de Molina: *Seviljski zavodnik*
Red. G. Paro 27. 12. 1987.
- Zinaida Afanasjevna** - F. M. Dostojevski: *Ujakov san*
Red. G. Paro 12. 03. 1987.
- Nada** - M. Crnjanski: *Roman o Londonu*
Red. K. Spaić 13. 05. 1988.
- Isabella** - W. Shakespeare: *Dragulj u sablasnoj noći*
Mjera za mjeru. Red. V. Habunek 13. 12. 1988.
- Meza** - R. Marinković: *Zajednička kupka*
Red. G. Paro 21. 01. 1989.
- Viktorija** - B. Hrabal: *Strogo kontrolirani vlakovi*
Red. Z. Kaloč 08. 05. 1989.
- Julija** - A. Strindberg: *Gospodica Julija*
Red. T. Durbešić 14. 01. 1990.
- Teuta** - D. Demetar: *Teuta*. Red. K. Spaić
12. 05. 1991.
- Anera** - M. Budak: *Ognjište*
Red. J. Sedlar 1991.
- Berthe** - J. Giradoux: *Ondine*.
Red. H. Popescu 1991.
- Krunoslava** - I. Gundulić: *Osman*.
Red. G. Paro 06. 10. 1992.
- Phoebe** - M. Begović: *Američanska jahta u splitskoj luci*.
Red. J. Sedlar 12. 12. 1992.
- Barunica Castelli** - M. Krleža: *Gospoda Glembajevi*.
Red. G. Paro 09. 03. 1994.

- Antica** - I. Brešan: *Potopljena zvona*
Red. K. Spaić 21. 04. 1994.
- Gertruda** - W. Shakespeare: *Hamlet*
Red. J. Juvančić 14. 10. 1994.
- Klitemnestra** - Euripid - Eshil: *Trilogija o Agamemnonu*
Red I. Kunčević 31. 01. 1995.
- Petra ud. Andrić** - Nedeljko Fabrio: *Berenikina kosa*
Red. G. Paro 24. 02. 1995.
- Lukrecija** - A. Šenoa - N. Škrabe: *Kletva*
Red. Ž. Mesarić 18.11.1995.
- Hedda** - H. Ibsen: *Hedda Gabler*
Red. Nenni Delmestre 17.04.1996.
- Irina** - Lada Kaštelan: *Giga i njezini*
Red. Neva Rošić 11.03.1997.
- Goneril** - W. Shakespeare: *Kralj Lear*
Red. I. Kunčević 23. 01. 1998.
- Klara** - M. Krleža: *Leda*
Red. Ž. Mesarić 16. 10. 1998.
- Laura Lenbach** - M. Krleža: *U agoniji*
Red. G. Paro 29. 10. 1998.
- Pelinka** - I. Gundulić: *Dubravka*
Red. P. Selem 30. 12. 1999.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE IVANA PL. ZAJCA, RIJEKA

- Ana Karenjina** - N. Fabrio - I. Boban: *Smrt Vronskog*
Red. I. Boban 1995.

- ## GLUMAČKA DRUŽINA HISTRION, ZAGREB
- Julka** - Senker-Mujičić-Škrabe: *Hist(o)rijada*
22. 03. 1983.
- Kontesa Nera** - M. Jurić-Zagorka: *Grčka vještica*
Red. M. Međimorec 02. 07. 1987.
- Sofija** - I. K. Sakcinski: *Juran i Sofija*
Red. K. Spaić 1989.

TEATAR ITD, ZAGREB

- Lina** - P. Pavličić: *Olga i Lina*
Red. R. Raponja 1996.
- Marlene** - C. Churchill: *Top Girls*
Red. P. Selem 1999.

- ## KAZALIŠTE MARINA DRŽIĆA, DUBROVNIK
- Aleksandra** - B. Cryton: *Dvostruka pogreška*
Red. P. Selem 1997.

DUBROVAČKI LJETNI FESTIVAL, DUBROVNIK

Zbor - Euripid: *Bakhe*
Red. Vladimir Milčin 27. 07. 1984.
Gruba - M. Držić: *Skup*
Red. K. Spaić 01. 08. 1986.

SPLITSKO LJETO, SPLIT

Medeja - Euripid - Müller: *Medeja*
Red. I. Boban 1997.

SLOBODNA DRUŽINA THALIA, ZAGREB

Mary Louise Livingstone - J. Pielmaier: *Agneza božja*
Red. J. Sedlar 1989.
Ana - N. Škrabec: *Dvije sestre*
Red. J. Sedlar 07. 02. 1992.
Helena - K. Wojtyla: *Brat našega Boga*
Red. J. Sedlar 24. 05. 1990. Crkva sv. Katarine

FILM

Veronika - L. Zafranović: *Pad Italije* 1980.
Z. Amar: *Piknik u Topoli* 1981.
Tereza - M. Mikuljan: *Hoću živjeti* 1982.
Babica - Z. Šotra: *Idemo dalje* 1981.
Višnja - Ž. Tomic: *Kraljeva završnica* 1987.
Barunica Castelli - A. Vrdoljak:
Glembajevi 1987.
Crna - A. Đorđević: *Balkan express II* 1989.
Svilena - R. Grlić: *Čaruga* 1990.
Hela - Z. Tadić: *Treća žena* 1997.
Laura - J. Sedlar: *Agonija* 1998.
... - S. Tribuson: *Tri muškarca Melite Žganjer*
Mirta - J. Sedlar: *Četverored* 1999.

TV DRAME

Lj. Ristić: *I. G. Kovačić* 1979.
D. Krencer: *Bobi* 1983.
Lj. Jojić: *Jedan cijeli ljudski vijek* 1984.
M. Živanović: *Vještica* 1986.
Ž. Mesarić: *Ponoćna igra* 1988.
A. Vrdoljak: *Andeo* 1989.
S. Friedman: *Arsen Lupin* 1989.
Fr. Sokolović: *Mebiusova traka* 1990.
Z. Ilijic: *Igra u dvoje* 1990.
E. Galić: *Haustor s ovalnim okvirom* 1991.
M. Novljanić: *Melitta* 1995.

NAGRADA

Pazinska ruža za ulogu u filmu *Hoću živjeti* 1983.
Zlatna arena za ulogu u filmu *Glembajevi* 1988.
Zlatna klapa za ulogu u filmu *Glembajevi* 1988.
Nagrada za glavnu žensku ulogu na prvim Danima hrvatskog filma u Zagrebu za film *Čaruga* 1991.
Nagrada na **Marulićevim danima** za barunicu Castelli u predstavi *Gospoda Glembajevi* 1994.
Nagrada **Mila Dimitrijević** za barunicu Castelli u predstavi *Gospoda Glembajevi* 1994.
Večernjakova ruža za najbolju glumicu u 1994. godini.
Večernjakova ruža za najbolju glumicu u 1995. godini.
Večernjakova ruža za najbolju glumicu u 1997. godini.
Velika zlatna arena za ulogu Hele
u filmu *Treća žena* 1997.

Ena Begović i Krsto Šarić - D. Demetar, *Teuta*, HNK Zagreb, 1991.,